

Vergeving, wat en hoe

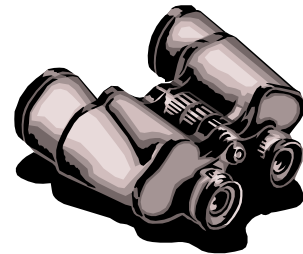
Gemeentelijke Bijbelstudie 2004

Weergave van een gemeentelijke bijbelstudie
in een serie met als thema "Omzien naar elkaar".



www.veghiambacht.nl

Vergeving, wat en hoe



Vergeving: Gods oplossing voor verstoorde relaties

Verstoorde relaties is een vaak voorkomend en ernstig probleem, dat helaas ook onder christenen voorkomt. In de Bijbel lezen we op verschillende plaatsen voorbeelden van verstoorde relaties. Paulus vermaant bijvoorbeeld de gemeente in Korinthe, waar de relaties zo sterk verstoord waren dat er zelfs tweedracht en partijschappen in de gemeente waren.



1 Cor. 3

Want als er onder u nijd en twist is, zijt gij dan niet vleeselijk, en leeft gij niet als (onveranderde) mensen? Want wanneer de een zegt: Ik ben van Paulus; en de ander: Ik van Apollos; zijt gij dan niet (onveranderde) mensen?

Ook Paulus zelf heeft verstoorde relaties meegemaakt. Tijdens de zendingsreis met Barnabas ontstond er een verschil van mening over de vraag of Johannes Marcus moest meegaan. Het kwam zelfs zo ver dat er verbittering tussen de beide broeders ontstond en dat zij uit elkaar gingen.



Hand. 15:37-39

En Barnabas wilde ook Johannes, genaamd Marcus, meenemen; maar Paulus bleef van oordeel dat men niet iemand bij zich moest hebben, die hen na Pamfylië had verlaten en zich niet met hen tot het werk had begeven. En er ontstond een verbittering, zodat zij uiteengingen en Barnabas met Marcus naar Cyprus voer.

Verstoorde relaties is een *ernstig* probleem, maar het is ook een *oplosbaar* probleem. **Het bijbelse principe van vergeving is Gods oplossing voor verstoorde relaties.** In deze bijbelstudie komt aan de orde:

1. wat deed God voor mij?
2. wat is vergeving?
3. wanneer moet ik vergeven?
4. wat is het gevolg van niet vergeven?
5. wat doe ik wanneer ik iemand benadeeld heb?
6. wat doe ik wanneer ik benadeeld ben?



Wat deed God voor mij?

Wat andere mensen ons ook kunnen aandoen, het valt in het niet bij wat wij tegenover God gedaan hebben door ongehoorzaam te zijn aan Hem. De kern van het evangelie is dat God zelf de straf voor die ongehoorzaamheid en de gevolgen daarvan op Zich heeft genomen. Door onze straf te dragen kan God ons onze zonden vergeven. Gods vergeving is niet een 'door de vingers zien' of 'zand erover' maar gaat veel dieper. God doet onze zonden van ons weg 'zover het oosten is van het westen' (oneindig ver dus) en God 'gedenkt ze niet meer'. Dat laatste betekent niet dat God alles *vergeet*, maar dat God het *niet meer terughaalt in Zijn gedachten*. Het staat de relatie niet meer in de weg wanneer er berouw is.



Psalm 86:5

Want gij, o Here, zijt goed en gaarne vergevend, rijk in goedertierenheid voor allen die u aanroepen.



Psalm 103:12

Zover het oosten is van het westen, zover doet Hij onze overtredingen van ons. Gelijk zich een vader ontfermt over zijn kinderen, ontfermt Zich de Here over wie Hem vrezen.



Jesaja. 43: 25

Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uw zonden niet.



Wat is vergeving?

Er zijn veel misverstanden over wat vergeven nu precies is, en veel problemen rondom vergeven zijn op die misverstanden terug te leiden. Vergeving schenken aan iemand is de belofte om:

- tegenover de ander de zonde niet meer naar boven te halen,
- er ook niet meer met anderen over te spreken,
- de zonde niet meer in het geheugen terug te halen, en
- het oordeel over te laten aan God.

Het laatste aspect, het oordeel overlaten aan God, betekent dat u met het vergeven van iemand niet uitspreekt dat de zonde onbestraft blijft, maar dat u het loslaat en dat het verder alleen een zaak is tussen God en de ander. Vergeven betekent niet dat iemand zijn straf ontloopt, maar dat het God moet zijn die de zonde straft.

Wanneer moet ik vergeven?

De opdracht om elkaar de zonde te vergeven komt op veel plaatsen in de bijbel voor. Het is één van de belangrijkste principes van Gods Koninkrijk dat wie zelf leeft uit vergeving ook anderen vergeeft. We kunnen juridisch gezien voor 100% in ons recht staan als iemand ons iets misdaan heeft, moreel gezien is onze schuld aan God zoveel groter dan de schuld die de ander

tegenover mij heeft, dat het moreel gezien niet anders kan om te vergeven. Een misverstand dat soms bestaat is dat je iemand alleen hoeft te vergeven wanneer hij of zij daar berouw van heeft en je ook om vergeving vraagt. We vinden die gedachte echter nergens in de Bijbel terug. Iemand de zonden vergeven is een Bijbelse opdracht, die niet afhankelijk gemaakt is van het feit of de andere persoon berouw heeft of niet. Het is daarom belangrijk om het verschil te zien tussen *vergeving* en *verzoening*. Vergeving betekent dat u het loslaat en aan God overgeeft, maar alleen daardoor is een verstoorde relatie nog niet hersteld. Voor verzoening is naast vergeving ook berouw nodig. Berouw is niet alleen een simpel 'sorry', maar een diepe innerlijke overtuiging het fout gedaan te hebben en God en de ander tekort gedaan te hebben. Berouw komt tot uiting in het belijden van de zonde. Berouw en vergeving banen de weg voor verzoening. Er kan dan weer worden gewerkt aan het herstel van de relatie.



Col. 3:12-13

Verdraagt elkander, en vergeeft elkander, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk ook de Here u vergeven heeft, doet ook gij evenzo.



Efeze 4:32

Maar weest jegens elkander vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend, zoals God in Christus u vergeving geschonken heeft.



Matt.5:23-24

Wanneer gij dan uw gave brengt naar het altaar, en u daar herinnert, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat uw gave daar, vóór het altaar, en ga eerst heen, verzoen u met uw broeder en kom en offer daarna uw gave.



Marcus 11:25

En wanneer gij staat te bidden, vergeeft wat gij tegen iemand mocht hebben, opdat ook uw Vader in de hemelen uw overtredingen vergeve.



Wat is het gevolg van niet vergeven?

Wanneer wij anderen niet willen vergeven heeft dat ernstige gevolgen voor onszelf. Iemand al of niet vergeven is geen vrijblijvende keuze, maar een bijbelse opdracht. Jezus zelf heeft vlak nadat Hij de discipelen het Onze vader leerde duidelijk gemaakt dat er een relatie is tussen 'horizontale vergeving' (mens-mens) en 'verticale vergeving' (God-mens). Iemand die zelf niet wil vergeven, kan ook niet van vergeving leven.



**Matt.6:12
14-15**

En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.
Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven; maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven.

Als we dat tot ons laten doordringen, dan klinkt dat heel erg hard. Toch is het een bijbels principe. Om duidelijk te maken waarom dat zo is heeft Jezus een gelijkenis verteld. Het is de gelijkenis van de slaaf die, na zelf veel kwijtgescholden te zijn, een medeslaaf een klein bedrag niet wilde kwijtschelden. De kern van de zaak is dat de schuld die wie anderen moeten vergeven in het niet valt bij de schuld die God ons moet vergeven.



Matt. 18:21-35

...al die schuld had ik u kwijtgescholden, daar gij het mij dringend had gevraagd. Had ook gij geen medelijden moeten hebben met uw medeslaaf, zoals ik ook medelijden had met u? En zijn meester werd toornig en gaf hem in de handen van de folteraars, totdat hij hem al het verschuldigde betaald zou hebben. Alzo zal ook mijn hemelse vader u doen, indien gij niet, een ieder zijn broeder, van harte vergeeft.

Tenslotte is vergeving niet alleen een Bijbelse opdracht, maar het is ook goed voor ons. God is onze schepper en weet hoe wij in elkaar zitten. Als iemand een ander niet wil vergeven, of omgekeerd, niet vergeven wil worden, dan vult dat zijn hart met negatieve gevoelens: boosheid, bitterheid, zelfmedelijden, wraak. Die gevoelens belemmeren de Heilige Geest om in ons te werken en staan de vrede van God in de weg. In bepaalde gevallen kunnen dergelijke gevoelens voor psychische en lichamelijke problemen zorgen. God weet dat vergeving – en het daarmee gepaard gaande loslaten van die gevoelens – heilzaam is voor ons en heeft daarom het Bijbelse principe van vergeving tot een opdracht gemaakt.



Wanneer u de ander benadeeld hebt

Wanneer een kind van God tot het inzicht komt dat hij of zij iemand anders benadeeld heeft en daarmee gezondigd heeft dan is het vaak moeilijk om daar goed mee om te gaan. Toch is de Bijbel heel duidelijk over hoe we in een dergelijke situatie moeten handelen:

- tot inkeer komen en
- de zonde belijden.

Tot inkeer komen begint met het besef iets verkeerd gedaan te hebben. Een bijbels principe is om bereid te zijn om de eigen verantwoording te dragen. Dat bepaalt namelijk het verschil tussen *berouw* en *spijt*. Bij berouw is er sprake van een diepe innerlijke overtuiging God en de ander tekort te hebben gedaan. Bij spijt nemen we een slachtofferrol aan. We erkennen wel dat het niet goed was, maar het ligt maar voor een deel aan onszelf (het komt omdat ...). Tot inkeer komen betekent: berouw hebben.



Psalms 51:5,6

Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat bestendig voor mij. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan wat kwaad was in Uw ogen.

De zonde belijden is een bijbelse opdracht tegenover God en tegenover de ander. Wees daarin concreet en duidelijk. Vraag niet in het algemeen aan God ‘vergeef me mijn zonden’, maar benoem waar u vergeving voor vraagt. Doe dat ook wanneer u uw zonden belijdt aan de ander. Zet ook altijd de eerste stap.

Er is een verschil tussen ‘vergeving vragen’ en ‘zonden belijden’. De Bijbel geeft duidelijk aan dat zonden beleden moeten worden. We moeten niet te snel vragen om vergeving als we daarmee het belijden van de zonden overslaan. Iemand kan zich ook erg onder druk gezet voelen wanneer hij om vergeving wordt gevraagd, maar er geen zonden zijn beleden.



Wanneer u benadeeld bent

Wanneer u benadeeld bent door een ander, dan zijn er volgens de Bijbel twee mogelijkheden:

- in liefde *zwijgen*, of
- in liefde *vermanen*.

In liefde zwijgen betekent dat u vanuit de vergeving die u zelf van de Here God ontvangt ook de ander van harte vergeeft zonder daar met hem of haar over gesproken te hebben. Soms kunnen we elkaar onbedoeld pijn doen of kwetsen, wat niet iedere keer expliciet uitgesproken hoeft te worden.



Kol. 3:12-13

Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en geliefden, innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraagt elkander en vergeeft elkander, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk ook de Here u vergeven heeft, doet ook gij evenzo.

In liefde vermanen betekent dat u naar de ander toegaat en hem of haar aanspreekt op zijn of haar gedrag. Vermanen is in de Bijbel nooit bedoeld als ‘straf’, maar is bedoeld om iemand weer terug te brengen op de goede weg. Er is een aantal situaties waarin dit nodig is. Allereerst als de Naam van Jezus schade wordt berokkend. Verder als u ziet dat anderen beschadigd worden. Tenslotte is het goed om iemand te vermanen als u merkt dat u het niet kunt vergeten en het u belemmert. Dan is het goed om het uit te spreken om zo de weg vrij te maken voor herstel van de relatie.

Belangrijk is dat we nooit vergeten dat de opdracht bestaat uit drie woorden ‘in liefde vermanen’ en niet uit één woord ‘vermanen’. Alleen vanuit oprechte liefde voor de ander kunnen we op een Bijbelse manier iemand vermanen. Vermanen is niet iemand de les lezen, maar op een fijngevoelige manier duidelijk maken dat iemand op de verkeerde weg is. Doen we dat niet, dan schiet het vermanen volledig het doel voorbij.



Matt. 18:15-17

Indien uw broeder zondigt, ga heen, bestraf hem onder vier ogen. Indien hij naar u luistert, hebt gij uw broeder gewonnen.

Hoe vergeef je iemand?

Wanneer u in de situatie bent waarin iemand u erg benadeeld heeft, is het goed om te bedenken dat het tijd kost om daar goed mee om te gaan. Een te snelle reactie is niet goed. Het verwerken van dergelijke ervaringen volgens Bijbelse principes bestaat uit een aantal stappen.

- Maak een schaderapport op. Zie concreet onder ogen wat voor schade iemand u aangedaan heeft. Niet om zelfmedelijden te hebben, maar om bewust iemand te kunnen vergeven.
- Ruim alle bitterheid op die in uw hart is ontstaan. Koester dergelijke gevoelens niet, maar kies er bewust voor om ze los te laten en vraag God om u daarmee te helpen.
- Kies er bewust voor om de gevolgen te dragen.
- Geef de situatie over aan God. Het “recht” op oordeel is in Gods hand.
- Doe er alles aan om de relatie te herstellen.

